

Κοινωνικό πείραμα: Η επίδραση των παρευρισκομένων

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Φωτο:plus.google.com

Ψυχολογικό πείραμα: the Bystander effect

Το Bystander effect (= η επίδραση των παρευρισκομένων) ή αλλιώς το σύνδρομο Genovese είναι ένα φαινόμενο κοινωνικής ψυχολογίας στο οποίο τα άτομα αρνούνται να πάρουν την ευθύνη ή να δώσουν βοήθεια όταν άλλα άτομα είναι παρόν.

Το είχαμε πρόσφατα παρατηρήσει όλοι μας στην είδηση που έκανε τον γύρο του κόσμου τον περασμένο Οκτώβριο, όταν το δύο χρονών κοριτσάκι στη Κίνα, η Wang Yue, χτυπήθηκε από ένα μικρό λευκό βαν στην πόλη Foshan. Συνολικά 18 άνθρωποι πέρασαν δίπλα από το αιμόφυρτο κοριτσάκι αλλά κανείς δεν του έδωσε σημασία ή

βοήθεια. Το κορίτσι έμεινε αβοήθητο για 7 λεπτά μέχρι που μία γυναίκα οδοκαθαριστής ενδιαφέρθηκε αλλά ήταν ήδη αργά αφού η αργοπορία κόστισε στο μικρό κορίτσι τη ζωή του μετά από κάποιες μέρες παραμονής στην εντατική.

Πότε όμως ξεκίνησαν να παρατηρούνται τέτοια φαινόμενα; Αν ήμασταν εμείς στη θέση των κινέζων θα βοηθούσαμε; Κατά ένα μεγάλο ποσοστό όχι λένε οι έρευνες! Ψυχολόγοι και κοινωνιολόγοι από όλο τον κόσμο και για αρκετά χρόνια μελετούν το Bystander effect.

Η πρώτη φορά που άρχισαν να το ερευνούν ήταν το 1964 όταν η Kitty Genovese (ηλικίας 28) μαχαιρώθηκε μέχρι θανάτου έξω από το σπίτι της στη Νέα Υόρκη. Ο δρόμος ήταν πολυσύχναστος και περίπου 38 άτομα (γείτονες και περαστικοί) που είδαν τη δολοφονία δεν κάλεσαν την αστυνομία ούτε έδωσαν κάποια βοήθεια! Από τότε το φαινόμενο αυτό άρχισε να ερευνείται και πήρε την επιστημονική του ονομασία από το επίθετο του θύματος (σύνδρομο Genovese).

Για ποιο λόγο όμως εμείς οι άνθρωποι αντιδρούμε έτσι; Μετά από χρόνια ερευνών και πειραμάτων οι επιστήμονες έδωσαν τις απαντήσεις τους. Η πιθανότητα ένας περαστικός να βοηθήσει κάποιον είναι αντιστρόφως ανάλογη του αριθμού των παρευρισκομένων. Όσο δηλαδή περισσότεροι άνθρωποι είναι παρόν τόσο λιγότερο πιθανό είναι να βοηθήσει κάποιος. Οι κύριοι λόγοι εξήγησης είναι οι πιο κάτω:

Ένας άνθρωπος όταν δει κάποιον να υποφέρει θα τον βοηθήσει. Όταν όμως υπάρχουν άλλοι παρευρισκόμενοι τότε στο μυαλό του επιδρά η βασική αρχή της κοινωνικής επιρροής. Παρακολουθεί τις αντιδράσεις των άλλων ανθρώπων για να δει αν οι άλλοι θεωρούν ότι είναι απαραίτητο να παρέμβει. Η σκέψη είναι η εξής: «Για να μην βοηθά κάποιος άλλος πάει να πει πως το σωστό είναι ότι δεν πρέπει να βοηθήσω ούτε κι εγώ, για κάποιο λόγο». Όταν όλοι όμως σκεπτόμαστε υποσυνείδητα το ίδιο πράγμα τότε κανείς δεν θα βοηθήσει αφού όλοι μας περιμένουμε κάποιον άλλο να το κάνει ή να κάνει την αρχή. Επίσης πολλοί φοβούνται πως δεν θα δώσουν τη σωστή βοήθεια κι ότι κάποιος άλλος περαστικός, γιατρός για παράδειγμα θα βρεθεί να το κάνει.

Ακόμη ο φόβος ότι ίσως θα μπλέξουμε αν βοηθήσουμε ενισχύεται αρκετά με το να βλέπουμε ότι οι κανείς άλλος δεν βοηθά. Με το που βοηθήσει όμως ο πρώτος αμέσως τρέχουμε κι εμείς ως «κοινωνικά όντα» (βλέπε βίντεο πιο κάτω). Σε ένα πείραμα όπου στη μέση του δρόμου ένας άντρας ξυλοκοπούσε μια γυναίκα το 65% των περαστικών την βοήθησε όταν φώναζε «Σταμάτα, δεν σε ξέρω». Όταν όμως φώναζε «Σταμάτα, δεν ξέρω γιατί σε παντρεύτηκα» μόνο το 19% την βοήθησε αφού δεν ήθελε κανείς να μπει ανάμεσα στα συζυγικά προβλήματα!

Και κάτι τελευταίο, είναι η τάση μας ως άνθρωποι να βοηθάμε το «σωστό γκρουπ ανθρώπων». Όπως θα δείτε και στο πιο κάτω βίντεο όταν ο άντρας ντύθηκε με κουστούμι μέσα σε 4 (!!!) δευτερόλεπτα του δόθηκε βοήθεια και μάλιστα τον αποκάλεσαν και κύριο! Όταν όμως ο ίδιος ήταν ντυμένος κάπως πρόχειρα ζητούσε βοήθεια πέραν των 20 λεπτών μέχρι κάποιος να τον πλησιάσει! Δυστυχώς δίνουμε περισσότερη αξία στην ζωή ενός δικηγόρου για παράδειγμα παρά ενός ζητιάνου.

Συγγραφέας: ο Μπαλαντέρ

Πηγή: oik442.com